УРБАНИСТИЧКАТА РЕВИЗИЈА ЗА ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ

ноември 2019

Изработиле: Даниела Крстеска
Николче Папучкоски

Содржина

Урбанистичката ревизија за ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ 1
1. РЕГИОНАЛНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ 3
2. УРБАНИСТИЧКА ПОСТАВЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ГРАДОТ 13
3. ТРЕНДОВИ И ПРОЕКЦИИ НА НАСЕЛЕНИЕТО 17
4. градскА ЕКОНОМИЈА 19
5. ГРАДСКИ УСЛУГИ, СРЕДСТВА, ОДРЖУВАЊЕ 21
6. НЕДОСТАТОЦИ И ПОТРЕБИ 27
7. ПРОЕКТИ ЗА УРБАН РАЗВОЈ, СКОРЕШНИ И ИДНИ ПРОЕКТИ 28
8. ПРЕДЛОЖЕНИ ПРОЕКТИ, ИЗБОР, КОНСУЛТАЦИИ 30
9. ППИ: АЛОКАЦИЈА И РАСПОРЕД НА ИНВЕСТИЦИИ 33

1. РЕГИОНАЛНОТО ОПКРУЖУВАЊЕ

Кривогаштани е една од најмалите општини, лоцирана во западниот дел на Република Северна Македонија, во западниот дел на Прилепското Поле. На запад од Кривогаштани се наоѓа планината Бушова, а на југ, исток и север е Пелагониската Котлина.

Според нејзината надморска височина, таа е вклучена во групата општини со вредности незначително под просекот. Се протега од север кон југ со незначителна деклинација. Се граничи со општината Долнени на север, со општина Прилеп на исток, со општината Могила на југ и со западниот дел на општината Крушево. Општината лежи на апсолутна надморска височина од 615м надморска височина.

Слика 1. Локација на општина Кривогаштани

Со оглед на сообраќајните врски и географската локација, општината и нејзината најголема населба Кривогаштани претставуваат вистински пресек, заради главните патишта што ја преминуваат нејзината територија и ја поврзуваат општината со најблиските градови. Имено, на исток од Кривогаштани е градот Прилеп и на запад е градот Крушево. Централната населба Кривогаштани е на 20 км на половина пат од Прилеп и само 7 км од Крушево. На југ од општината, има поплочена улица која преминува низ нејзините месни заедници и оди кон градот Битола. На северот има и асфалтирана улица која оди кон населбата Ропотово, од каде оди кон Македонски Брод.

Климата во цела пелагониска котлина и во општина Кривогаштани е сменета Медитеранот. Врнежите од дожд имаат воден тиња од 700мм до 900мм во текот на годината. Тие се најинтензивни во пролет и есен, додека првиот снег обично паѓа на крајот на

ноември или на почетокот на декември. Ветровите дуваат низ целата година, но тие се најинтензивни во текот на пролетта и есента. Освен мал дел од реката Црна што поминува низ општината, нема други значајни реки, ниту езера.

Реките што се влеваат во близина на Кривогаштани се многу мали и главно суви во текот на летото. Најблиската река е Крушевско-Норовска која има вода од езерото Крушевско и се наоѓа на западната и југозападната страна од Кривогаштани. Оваа река се влева во реката Блато, која е на исток од Кривогаштани. Општината се состои од 13 населени места, сите се низини.

- **Демографија**

Според последниот ревидиран попис на населението и домаќинствата (2005) во 2002 година, бројот на жители во општина Кривогаштани изнесувал 6.150. Вкупниот број домаќинства беше 1.943 (3,2 жители по домаќинство), додека вкупниот број на живеалишта беше 2.191, т.е. 3,7 жители живеат во секое живеалиште. И во двата случаи тие се над просекот во земјата. Статистичките податоци за населението и миграцијата во 2002 година во општината Кривогаштани, Пелагонискиот регион и земјата се прикажани во Табела 2 подолу.

Живеат 6.150 жители. Густината на населението е 93 жители на еден км2, што е над просекот во земјата. Бројот на жители е намален за 312 или 3,7% од 1994 година. Во централната населба Кривогаштани живеат 1.870 жители, т.е. 30,4% од вкупнот население во општината.

Табела1: Локални заедници во општина Кривогаштани

Населено место		Надморска височина	Област (km^2)	жители		Аграрна структура (ha)			
				1994	2002	Земјоделска почва	Рпасишта	шума	Вкупно
Општина Кривогаштани		**615**	**93.6**	**6,479**	**6,150**	**7,361**	**859**	**146**	**8,427**
1	Бела Црква	572	4	627	498	343	16	-	359
2	Боротино	571	9.2	262	277	807	35	3	845
3	Годивле	580	5.5	192	166	320	177	37	534
4	Кореница	572	3.4	86	62	254	61	9	324
5	Кривогаштани	569	14.9	1,914	1,870	1,215	154	-	1,369

6	Крушеани	567	8.6	568	578	711	85		796
7	Мирче Ацев	609	2.3	-	-	-	-	-	-
8	Обршани	570	6.6	819	793	588	25	-	614
9	Пашино рувци	568	8.4	656	627	686	93	-	779
10	Подвис	601	7.9	152	143	466	90	74	630
11	Славеј	575	3.7	420	388	360	-	-	360
12	Воѓани	572	4.4	470	454	374	32	1	467
13	Врбјани	573	14.7	313	294	1,237	91	22	1,350

Најзастапена во аграрната структура е култивираната аграрна почва (7.361 ха), пасиштата (859 ха) и шумите (146ha). Според површината на пасиштата и шумите, Кривогаштани е трета најмала општина во земјата. Пченицата е најчеста култура, додека од другите земјоделски култури се одгледуваат: шеќерна репка, тутун, градинарска култура и други. Главната стопанска гранка во општината е земјоделството, особено производството на пиперки, тутун и кромид. Во последно време се развива и трговијата.

Табела 2. Главни демографски показатели

Демографски показатели	**Општина Кривогаштани**	**Пелагониски регион**	**Р. Северна Македонија**
Демографија – според последните ревидирани податоци за попис за 2002 година			
Вкупно население	6,150	238,136	2,022,547
Вкупно домаќинства	1,943	72,546	564,296
Просечни членови на домаќинствата	3.2	3.3	3.6
Просецни членови на домаќинствата	2,191	93,976	698,143
Демографија – проценки на државниод завод за статистика за 2018 година			
Вкупно население	6,150	238,136	2,022,547
Природен прираст на 1000 жители	-1.2	-2.3	3.1
Живородени на 1000 жители	11	10.1	11.9
Вкупно имигрирани жители	30	1,022	11,861
Вкупно емигирирани жители	45	749	11,219

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат, 2018 година; ревидиран Попис на населението и домаќинствата, 2005 година

Стапките на движење на населението со природен раст, раѓања и миграции годишно (од 2008 до 2017 година) на општина Кривогаштани се прикажани на табелата подолу. Оттука, анализата покажува негативни просечни стапки за сите три индикатори на раст на населението и движење низ годините. Покрај тоа, просечна стапка на природен раст е -0,5, просечна стапка на наталитет е -0.3 и просечна стапка на миграција е -0.2. Просечните вредности на движење на населението во општината се доста слични со целокупниот тренд на природно движење на населението во руралните области во земјата.

Табела 3. Намалување на населението во општина Кривогаштани

Година	Популација 30.06	Стапка на природен раст	Стапка на раѓање	Стапка на миграција
2008	5,934	-0.5	-1.1	-0.7
2009	5,908	-0.9	-0.3	3.7
2010	5,862	-5.7	-0.4	-3.7
2011	5,805	-0.8	-4.0	1.9
2012	5,750	1.6	3.4	-1.6
2013	5,701	2.0	0.1	-0.5
2014	5,663	2.4	-0.5	-0.2
2015	5,621	-4.1	0.4	1.2
2016	5,590	3.5	0.8	2.3
2017	5,555	-3.1	-1.4	-4.3
Просек	**5,759**	**-0.5**	**-0.3**	**-0.2**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат

Податоците за живородени за општината Кривогаштани, пелагонискиот регион и Република Македонија се прикажани во Табела 5 подолу. Анализата на живородени преку години во општина Кривогаштани покажува поголем број на машки бебиња од женски, што е слично на живородени бебиња во пелагонискиот регион и во цела земја.

Табела 5. Живо родени според пол

Година	Општина Кривогаштани			Пелагониски регион			Република Македонија		
	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно	Мажи	Жени	Вкупно
2013	27	25	52	116,289	115,824	232,113	12,093	11,045	23,138
2014	26	23	49	116,043	115,695	231,738	12,172	11,424	23,596
2015	28	23	51	115,695	115,076	230,771	11,959	11,116	23,075
2016	30	25	55	115,288	114,716	230,004	11,868	11,134	23,002
2017	24	23	47	114,806	114,171	228,977	11,160	10,594	21,754
Просек	**27**	**24**	**51**	**115,624**	**115,096**	**230,721**	**11,850**	**11,063**	**22,913**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат

Следната табела дава преглед на родовата структура во општината Кривогаштани во споредба со Пелагонискиот регион и Република Македонија. Податоците покажуваат поголем број машка популација во општината Кривогаштани, додека регионот Пелагонија и земјата имаат ист дел , што претставува зголемен удел на машка популација во однос на женската популација.

Табела 6. Население според полот во 2017 година

Пол	Општина Кривогаштани		Пелагониски Регион		Република Македонија	
	Број	процент	Број	Процент	Број	Процент
Машки	2,919	52.8	114,806	50.1	1,039,283	50.1
Женски	2,608	47.2	114,171	49.9	1,036,018	49.9
Вкупно	**5,527**	**100**	**228,977**	**100**	**2,075,301**	**100**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат

Распределбата на возраста и нејзиниот удел во вкупното население во општина Кривогаштани, Пелагонискиот регион и Република Македонија во 2017 година се прикажани на следната табела.

Табела 7. Население според возрасната структура во 2017 година

Возраст	Општина Кривогаштани		Пелагониски Регион		Република Македонија	
	Број	Процент	Број	Процент	Број	Процент
0	47	0.9	2,131	0.9	21,572	1.0
1-4	206	3.7	9,053	4.0	91,784	4.4
5-9	263	4.8	12,119	5.3	115,847	5.6
10-14	309	5.6	11,798	5.2	112,780	5.4
15-19	323	5.8	12,036	5.3	122,021	5.9
20-24	374	6.8	13,882	6.1	141,251	6.8
25-29	342	6.2	16,066	7.0	158,524	7.6
30-34	362	6.5	17,532	7.7	163,732	7.9
35-39	366	6.6	17,038	7.4	160,228	7.7
40-44	404	7.3	15,573	6.8	151,303	7.3
45-49	396	7.2	14,949	6.5	144,798	7.0
50-54	387	7.0	16,222	7.1	144,560	7.0
55-59	353	6.4	16,513	7.2	136,613	6.6
60-64	356	6.4	16,534	7.2	126,839	6.1
65-69	317	5.7	13,536	5.9	106,419	5.1
70-74	226	4.1	8,925	3.9	71,737	3.5
75-79	242	4.4	7,334	3.2	53,783	2.6
80 и повеќе	253	4.6	7,729	3.4	51,317	2.5
непознато	1	0.0	7	0.0	193	0.0
Вкупно	**5,527**	**100**	**228,977**	**100**	**2,075,301**	**100**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат

Најголем дел од населението во општината е Македонци (99,6%). Од другите малцинства има: 0,1% Роми, 0,1% Срби и 0,2% други. Репартацијата на малцинствата е прикажана во табелата подолу. Македонското население преовладува и во Пелагонискиот регион, додека албанското население го зазема второто место.

Табела 1. Население според етничка припадност во 2002 г.

Поделба	Општина Кривогаштани		Пелагониски регион		Република Македонија	
	Број	Процент	Број	Процент	Број	Процент
Македонци	6,126	99.6	204,471	85.9	1,297,981	64.2
Албанци	-	-	11,689	4.9	509,083	25.2
Турци	-	-	7,527	3.2	77,959	3.9
Роми	8	0.1	7,268	3.1	53,879	2.7
Власи	-	-	2,341	1.0	9,695	0.5
Срби	6	0.1	869	0.4	35,939	1.8
Босанци	-	-	2,627	1.1	17,018	0.8
Други	10	0.2	1,344	0.6	20,993	1
Вкупно	**6,150**	**100**	**238,136**	**100**	**2,022,547**	**100**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат

Регионалната економија и границите на околината на градот

Со оглед на податоците на Државниот завод за статистика, на следната табела се дадени податоци за инфраструктурата, образованието и економските податоци за општината Кривогаштани, Пелагонискиот регион и Република Северна Македонија. Во општината Кривогаштани има 7 здравствени и социјални установи, 13 институции за транспорт и складирање и само една установа за водоснабдување и канализација. Транспортот во општината е организиран преку 20 км локални патишта. Постојат 2 училишта за основно образование 2 градинки и еден Центар са дневен престој. Во учебната 2018/2019 година учествуваа 547 деца кои ги посетуваа основните училишта. Од вкупното население од 6.150 жители, 5172 се описмени. Во општината работат 113 деловни субјекти, додека БДП по глава на жител се пресметува на регионално ниво, бидејќи нема достапни податоци за придонесот на општината

Табела 1. Главни макроекономски индикатори

Макроекономски индикатори	Единица	Година	Општина Кривогаштани	Пелагониски регион	Република Македонија
Инфраструктура					
Локални патишта	км	2018	20	1,361	9,733
Асфалтирани патишта	км	2018	12	712	5,232
Образование					
Образовни институции	Број	2019	5	142	1,184
Деца кои посетуваат основно образование	Број	2018/2019	547	19 913	188 102
Деца кои посетуваат средно образование	Број	2018/2019	53	7 933	71 650
Писменост на население до 10 и повеќе години	Број	2002	5 172	161,974	1 693 044
Жени писмени до 10 и повеќе години	Број	2002	2 356	79,519	829,755
Економија					
Активни деловни субјекти	Број	2018	113	8 118	72 315
БДП по глава на жител	МКД	2016	-	282 381	286 995

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат, 2019 година; ревидиран Попис на населението и домаќинствата.

Во следната табела е дадена дистрибуција на економските активности во општината со оглед на бројот на активни деловни субјекти по сектори во 2018 година.

Табела 2. Активни деловни субјекти по сектори во 2018 година

Сектор	**Општина Кривогаштани**		**Пелагониски регион**		**Република Македонија**	
	број	**процент**	**број**		**број**	**процент**
Земјоделство, шумарство и рибарство	15	13.3	583	7.2	2,546	3.5
Рударство и вадење на камен	-	-	28	0.3	205	0.3
Преработувачка индустрија	14	12.3	856	10.6	8,033	11.1
Електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	8	0.1	186	0.28
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад	1	0.9	30	0.4	250	0.34
Градежништво	4	3.5	356	4.4	4,938	6.8
Трговија на големо и мало, поправка на возила и моторцикли	42	37.2	2,852	35.4	22,950	31.7
Транспорт и складирање	10	8.8	717	8.9	5,667	7.8
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	7	6.2	473	5.9	4,597	6.36
Информации и комуникации	2	1.8	119	1.5	1,856	2.57
Финансии и осигурителни услуги	-	-	36	0.4	448	0.6
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	45	0.6	575	0.8
Стручни, научни и технички дејности	1	0.9	658	8.2	7,261	7.9
Административни и помошни услужни дејности	2	1.8	158	2.0	1,752	2.4
Јавна администрација и одбрана, задолжително социјално осигурување	1	0.9	23	0.3	264	0.36
Образование	2	1.8	142	1.8	1,222	1.7
Дејности на здравствена и социјална заштита	7	6.2	429	5.3	3,357	4.6
Уметност, забава и рекреација	1	0.9	153	1.9	1,404	1.9
Други услужни дејности	4	3.5	398	4.9	4,804	6.6
Вкупно	**113**	**100**	**8,064**	**100**	**72,315**	**100**

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат 2018

Според Државниот завод за статистика, во општината Кривогаштани имало 113 активни деловни субјекти во 2018 година. Најважните и доминантни сектори беа трговијата на големо и мало; поправка на моторни возила и мотоцикли со 37,2%. Од другите сектори, најзастапени се земјоделството, шумарството и риболов (13,3%), производството (14,0%) и транспортот и складирањето (10,0%).

Од останатите сектори на дејности, во Општина Кривогаштани се регистрирани активни деловни субјекти и во секторите: Градежништво, Транспорт и складирање, Образование, Дејности на здравствена и социјална заштита, Други услужни дејности.

Најголем дел од овие активни деловни субјекти, според својата големина спаѓаат во категоријата на микро субјекти[1], но нема ниту еден субјект во категориите средни и големи. Од друга страна, вкупниот број на активни деловни субјекти се менува од година во година со тенденција на намалување, која е изразена кај категоријата мали субјекти.

Во Општина Кривогаштани функционираат неколку помали приватни претпријатија од сверата на дрво преработувачката , текстилната индустрија и примарна обработка на градинарски производи . Од дрвопреработувачката индустрија во Општина Кривогаштани има 4 приватни деловни субјекти кои имаат од 2 до 5 вработени и релативно мал обем на примарна обработка на дрво за граѓа (градежни матријали) . Од индустријата за примарна обработка на земјоделско градинарски производи постои еден деловен субјект со 50 – 100 сезонски работници кои ги обработуваат производите во периодот на собирање на плодовите од земјоделските површини.

- Важно е да се напомене дека Општина Кривогаштани располага со индустриска зона во населеното место Славеј како и неколку објекти низ повеќе населени места. Во Општина Кривогаштани постојат десетина краварски фарми кои бројот од 50 до 80 Крави но сопствениците се евидентирани како индивидуални земјоделци кои според законот на Република Македонија не спаѓаат во правни лица.

[1] Според бројот на вработените, деловните субјекти се класифицирани во следниве групи: Микро: 1-9 вработени; Мали: 10-49 вработени; Средни: 50-249 вработени; Големи: 250 и повеќе вработени. Државен завод за статистика, http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=76&rbrObl=27

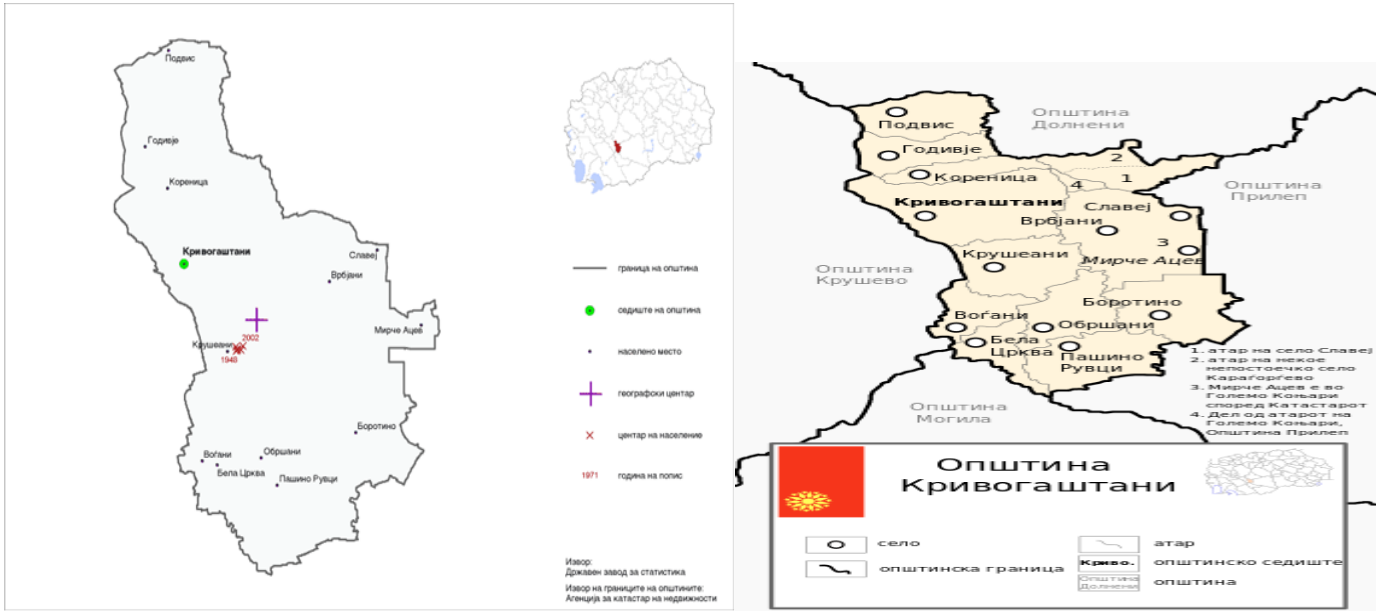

Карта: Општината во нејзиниот регионален контекст.

2. УРБАНИСТИЧКА ПОСТАВЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА ГРАДОТ

Урбанистичка поставеност

Во геолошки контекст, територијата на општина Кривогаштани е дел од Пелагониската зона, во која карпите се главно со преткамбриска старост, главно составени од гнајсеви и микашисти, а на територијата на општината доминираат квартерни седимент.

Бидејќи општина Кривогаштани е целосно распространета во Пелагониската котлина, релјефот е рамничарски, без никакви возвишенија, и единствено го сечат неколкуте речни текови кои во летниот период пресушуваат. Надморската височина се движи околу 600 мнв.

Речната мрежа е сиромашна, ја сочинуваат Црна Река, која влегува во општината во нејзиниот краен југозапад, а низ средината на општината тече нејзината лева притока, реката Блато.

Имајќи ја во вид просечната надморска височина од околу 600 мнв, за територијата на општина Кривогаштани е карактеристична топла континентална клима. Општите карактеристики на овој климатски тип се топли суви лета и ладни влажни зими.

Зафатеност на земјиштето

Табела 5– Зафатеност на земјиштето

	хектари	Кривогаштани	Славеј	Врбјани	Крушеани	Обршани	Бела Црква	Пашино Рувци	Воѓани	Боротино	Кореница	Годивле	Подвис	Вкупно
Домување		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13.00
Површина – опслужено домување	ха	113,4	9,3	9,49	14,62	18,62	19,06	7,75	14,05	6	1,68	4,54	5,73	224,24
Површина – недоволно опслужено домување	ха	13,06	6,2	7.02	5,52	7,98	0,49	0	6,76	4,43	0	2,71	4,23	58,4
Површина – нерегуларно домување	ха	0	0	0	0	0	0	15,22	0	0	2,8	1	0	19,02

Вкупна површина - домување	ха	126,46	15,50	16,52	20,15	26,60	19,55	22,98	20,82	10,43	4,48	8,25	9.96	301,7
- Други намени														
Големи објекти	ха	0,71	1,8	0	0,11	0,09	0	1,07	0,8	0	0	0	0	4,58
Дејности	ха	9,1	0,26	3,21	1,71	3,61	5,72	0,54	6,74	5,63	0	0,84	2,18	39,56
Зелени површини	ха	0,67	0,2	0,2	0,3	1,2	0,2	0,6	0,3	0,1	0	0	0	3,77
Патишта – отворен простор	ха	8,56	0,3	10,62	11,74	13,62	11,73	20,27	10,53	16,69	0	11,81	12,30	126,17
Вкупна површина – други намени	ха	19,04	2,56	14,03	13,86	18,52	17,65	22,48	18,37	22,42	0	12,65	14,48	176,06

Забелешка: за изработка на табелата користени се податоци од месното население, општинската администрација и од ГИС системот на Агенцијата за катастар на недвижности.

Опис: на недоволно опслужено домување, опслужено домување и нерегуларно. Под недоволно осплужени подразбираме нецелосна понуда на следните услугиводоводна мрежа, канализациона мрежа напојување со електрична енергија и изградена патна инфраструктура.

Нерегуларно домување е оние кои имаат до 10% од услугите

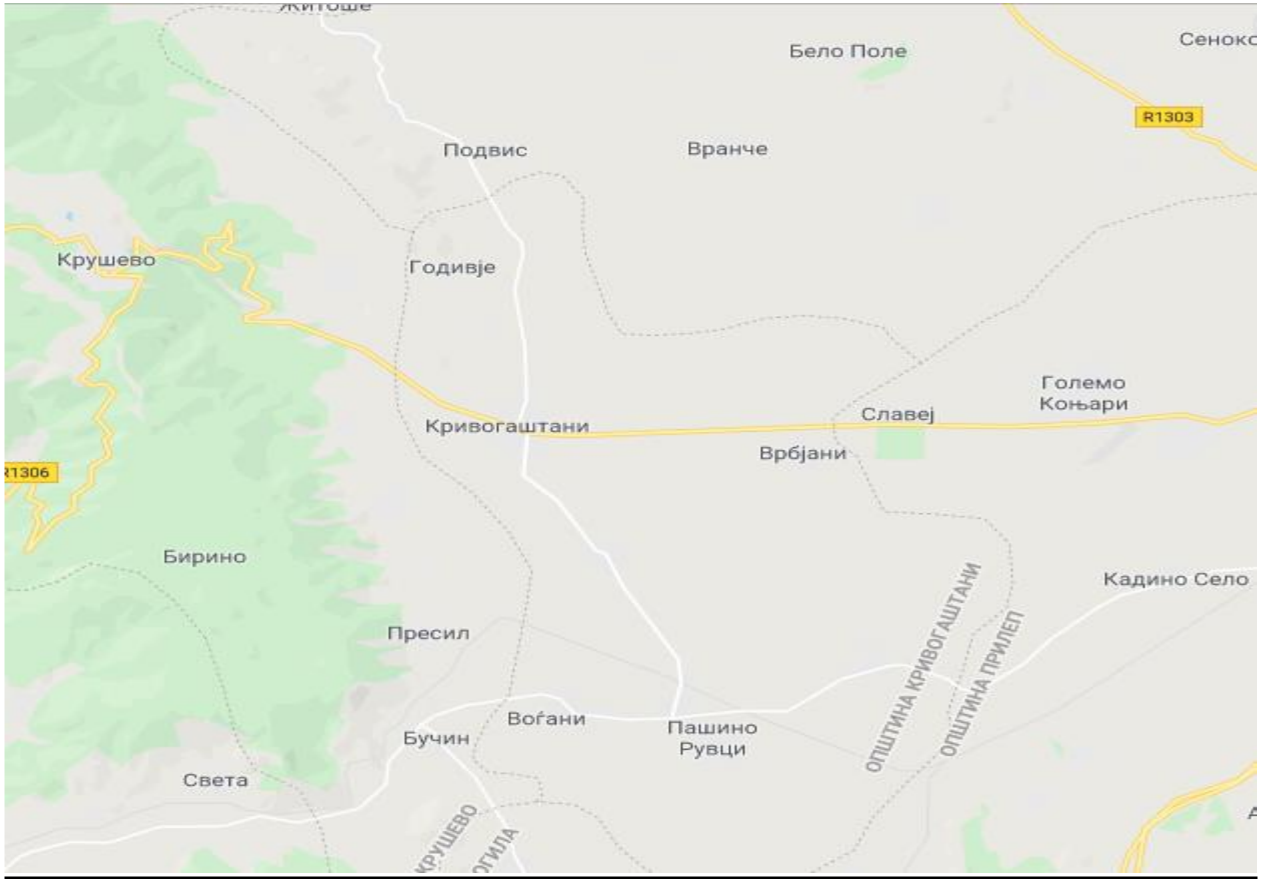

Карта: *Зафатеност на земјиштето*

3. ТРЕНДОВИ И ПРОЕКЦИИ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Урбано население и население по населби

Табела 7 – Население по населби

	Кривогаштани	Славеј	Врбјани	Крушеани	Обршани	Бела Црква	Пашино Рувци	Воѓани	Боротино	Кореница	Годивле	Подвис	Вкупно
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Население во опслужено домување	1820	278	226	465	562	50	27	45	25	6	15	32	3551
Население во недоволно опслужено домување	50	56	52	79	126	150	325	129	125	25	115	98	1330
Население во нерегуларно домување	0	54	16	34	105	298	275	280	127	31	36	13	1269
Вкупно население	1870	388	294	578	793	498	627	454	277	62	166	143	6150

Опис на недоволно опслужено домување, опслужено домување и нерегуларно. Под недоволно осплужени подразбираме нецелосна понуда на следните услугиводоводна мрежа, канализациона мрежа напојување со електрична енергија и изградена патна инфраструктура.

<u>Карта</u>. Население и густина по населби

4. ГРАДСКА ЕКОНОМИЈА

Населението воглавно се занимава со трговија, сточарство, земјоделство, градежништво и шумарство.
Општина Кривогаштани во изминатите години вложува големи напори за промовирање на општината и изнаоѓање на инвеститори за развој на локалната економија. За таа цел се подготвува индустриска зона за лесна и незагадувачка индустрија, на која веќе има изградено неколку објекти од областа на лесната индустрија.

Вкупниот број на вработени лица во општината изнесува 1320 лица, невработени има 1439 лица, додека останатиот дел се економски неактивни. Поголемиот број на вработени припаѓа на јавните дејности, односно вработени во образовните и административните управни единици.

Табела 2. Активност на населението помеѓу 15 и повеќе години во 2002 година

Активност на населението		Општина Кривогаштани		Пелагониски регион		Република Македонија	
		Број	процент	Број	процент	Број	процент
Економски активен	Сите	2,759	54.9	104,016	53.3	743,676	47.2
	Вработени	1,320	47.8	62,551	60.1	460,544	61.9
	Вработени жени	251	19	23,803	38.1	174,974	38.0
	Невработени	1,439	52.2	41,465	39.9	283,132	38.1
Економски неактивен		2,265	45.1	91,078	46.7	833,325	52.8
Стапка на активност		54.9		53.3		47.2	
Стапка на вработеност		26.3		32.1		29.2	
Стапка на невработеност		52.2		39.9		38.1	

Извор: Државен завод за статистика, база на податоци на МАКСтат, 2005

Според последните ревидирани податоци од Пописот на населението и домаќинствата во 2002 година, стапката на активност во општина Кривогаштани е поголема отколку во Пелагонискиот регион и во земјата. Стапката на вработеност е пониска, додека невработеноста е далеку над овие стапки во споредба со пелагонискиот регион и Република Македонија.

Табела 9 Активни компании по сектори 2019

Активни деловни субјекти по сектори во 2018 година Сектор	Општина Кривогаштани		Пелагониски регион		Република Македонија	
	број	процент	број	**процент**	**број**	процент
Земјоделство, шумарство и рибарство	15	13.3	583	7.2	2,546	3.5
Рударство и вадење на камен	-	-	28	0.3	205	0.3
Преработувачка индустрија	14	12.3	856	10.6	8,033	11.1
Електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	8	0.1	186	0.28
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад	1	0.9	30	0.4	250	0.34
Градежништво	4	3.5	356	4.4	4,938	6.8
Трговија на големо и мало, поправка на возила и моторцикли	42	37.2	2,852	35.4	22,950	31.7
Транспорт и складирање	10	8.8	717	8.9	5,667	7.8
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	7	6.2	473	5.9	4,597	6.36
Информации и комуникации	2	1.8	119	1.5	1,856	2.57
Финансии и осигурителни услуги	-	-	36	0.4	448	0.6
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	45	0.6	575	0.8
Стручни, научни и технички дејности	1	0.9	658	8.2	7,261	7.9
Административни и помошни услужни дејности	2	1.8	158	2.0	1,752	2.4
Јавна администрација и одбрана, задолжително социјално осигурување	1	0.9	23	0.3	264	0.36
Образование	2	1.8	142	1.8	1,222	1.7
Дејности на здравствена и социјална заштита	7	6.2	429	5.3	3,357	4.6
Уметност, забава и рекреација	1	0.9	153	1.9	1,404	1.9
Други услужни дејности	4	3.5	398	4.9	4,804	6.6

Извор, Државен Завод за статистика

Според Државниот завод за статистика, во општината Кривогаштани имало 113 активни деловни субјекти во 2018 година. Најважните и доминантни сектори беа трговијата на големо и мало; поправка на моторни возила и мотоцикли со 37,2%. Од другите сектори, најзастапени се земјоделството, шумарството и риболов (13,3%), производството (14,0%) и транспортот и складирањето (10,0%).

Од останатите сектори на дејности, во Општина Кривогаштани се регистрирани активни деловни субјекти и во секторите:

Градежништво, Транспорт и складирање, Образование, Дејности на здравствена и социјална заштита, Други услужни дејности.

5. ГРАДСКИ УСЛУГИ, СРЕДСТВА, ОДРЖУВАЊЕ

Градските услуги и нивото на достапност за населбите

Како што може да се види од табелата подолу постои разлика мала разлика помеѓу населеното место Кривогаштани и другите населени места во општина Кривогаштани. Од табелата може да се заклучи дека проблемите во општината не се разликуваат многу во населените места, всушност граѓаните се сосочуваат со исти проблеми од областа на инфраструктурата, еколошко – санитарни потреби и др.

1. Во делот на пристапот до инфраструктура може да се забележи дека постои разлика помеѓу населените места. Иако сите населени места се поврзани со локални патишта на регионалниот пат Р1306,Р-2335 и Р2339, сепак од табелата се гледа дека има потреба од изградба на локални патишта посебно на улици во населените места.

Во делот на еколошките санитарни услуги не постои изразита разлика помеѓу селата во општината. Малиот просек до пристапот на еколошките санитарни услуги во поголемиот број на населени места во општината се должи на недоволно инсталирани канализациона мрежа.

2. Во делот на пристапот до суперструктурните објекти од табелата може да се види дека постои разлика голема разлика, суперструктурни објекти воопшто нема во едно населено место. Просечниот пристап до суперструктурните објекти за сите населени места изнесува 0,64

3. Во табелата Список на инфраструктура и програмирање на услуги(СИПУ) во делот на резултати е следната состојба:

а) Густина и домување во општина центар Кривогаштани е со просечна оценка за сите населени места е 76,98 бидејќи општината е една од помалите општини по територија во државата.

б) Состојбата со патиштата во населените села кои се гравитираат околу ценатрот на општината се со просечна оценка додека во планиските населени места таа е помала . Некои од населените места се со лоша патна инфраструктура додека едно населено место воопшто нема асфалтирана улица ни асфалтиран пристапен пат.

в) Во делот на еколошки санитарни услуги просечна оценка во планинските населени места е многу мала. Просечната оценка за сите населени места изнесува е ниска што покажува дека главен проблем како во сите населени места се еколошките санитарни услуги.

Според конечните резултати дадени во табелата точно ја покажуваат вистинската состојба во општината Кривогаштани. Податоците од табелата покажуваат на идентични оценки за повеќето населени места во општината како и потребата од инвестициски приоритети кои главно се во делот на санитарните еколошки услуги, пристапот до инфраструктурата како и пристапот до јавни објекти. Податоците од табелата креираат нова Табела рангирање на населбите по приоритет со крајни резултати каде точно се рангирани населените места според приоритет.

Табела 10 Список на инфраструктура и на програмирање на услуги (СИПУ)

1. Попис	**Кривогаштани**	**Славеј**	**Врбјани**	**Крушеани**	**Обршани**	**Бела Црква**	**Пашино Рувци**	**Воѓани**	**Боротино**	**Кореница**	**Годивле**	**Подвис**	**Вкупно**
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Население	1870	388	294	578	793	498	627	454	277	62	166	143	6150
Зафатеност на земјиштето	508.18	30.88	33.06	44.25	59.58	55.98	34.33	41.1	34	8.54	14.62	14.72	879.24
Пристап до инфраструктура	0,8	0,5	0,3	0,3	0,8	0,6	0,2	0,5	0,2	0	0,1	0,1	4,4

Патишта	0,8	0,5	0,3	0,3	0,9	0,7	0,3	0,6	0,3	0	0,2	0,2	5.1
Водоснабдување и електрична енергија	0,9	0,9	0,9	0,9	0,6	0,6	0,3	0,6	0,6	0,1	0,1	0,2	6.6
Еколошки санитарни услуги	0,7	0,4	0,1	0,4	0	0	0	0	0	0	0	0	1,6
Пристап до суперструктурни објекти	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,5	0,4	0,7	0	0,1	0,1	6,4
Образование	0,9	0,5	0,5	0,5	0,9	0,5	0,3	0	0,5	0	0,1	0,1	4.8
Здравство	0,9	0	0	0	0,3	0	0	0	0	0	0	0	1.2
Трговски објекти	0,7	0,1	0	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0	0	0	0	1.5
Спортски и младински активности	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0	0,2	0,2	0,2	0	0	0	2
Култура и рекреација	0,5	0	0	0	0,3	0	0	0	0	0	0	0	0.8
Јавна администрација	0,9	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0.9
2. Показатели													
Густина и домување	13,06	6,2	7.02	5,52	7,98	4,23	15,22	6,76	4,43	0,8	1,27	0,49	72.98
Патишта	8,56	11,81	10,62	11,74	13,62	11,73	20,27	10,53	16,69	0	0,2	0,3	116.04
Еколошки санитарни услуги	0,7	0,4	0,1	0,4	0	0	0	0	0	0	0	0	1.6
Објекти	0,71	1,8	0	0,11	0,09	0	1,07	0,8	0	0	0	0	4.58
3. Резултати													

Густина и домување	4	2	3	0	3	3	4	2	1	0	1	1	24
Патишта	3	2	1	2	4	3	1	1	1	0	1	0	19
Еколошки санитарни услуги	4	1	1	3	2	1	1	1	1	0	0	0	15
Објекти	4	2	2	3	3	2	2	3	2	0	0	0	23
Краен резултат	15	7	7	8	12	9	8	7	5	0	2	1	81

Анализа на резултатите од методолошкиот пристап

При изработката на СИПУ табелата користени се мислења на мештаните на населените места и податоци од општинската администрација и ГИС системот на агенцијата за катастар на недвижности на Република Северна Македонија.

Од СИПУ табелата може да се утврди од вредноста на показателите:

- густина и домување со вредност на показателот од најнизок 0,49 до највисок 15,22 покажува однос на население и број на докаќинства во соодност на зафтеноста на земјиштето во населеното место;
- вреднста на показателот за патишта ни покажува вредност од најнизок 0,3 до највисок 20,27 оценка на локална патна мрежа и улици во населеното место во однос на бројот на жители на населеното место и зафетонста на земјиштето;
- показателот за еколошко санитарните услуги исто дава податок за сите населени места со податок од најниска 0 до највисок 0,7 во однос на бројот на жители на населеното место, показател за постоење на канализација , собирање и третман на отпад и други санитарни услуги што значи дека еколошките услови во општината се на многу ниско ниво и потребно е да се превземат чекоти и мерки за подобрување на состојбата.
- вредноста на показателот Објекти е 0 (нула) , односно резултат 4 има само населеното место Кривогаштани, бидејќи објекти од јавен карактер како администартивна управа, образование, задравстен дом, трговски - угостителски објекти има само во централното подрачје на општина Кривогаштани.

Како резултат на показателите од СИПУ табелата се добија следниве резултати кои даваат оценка и рангирање на населените места. Вредностите на резултатите оценка 0 (нула) значи најниска вредност на показателот, додека резултат од 4 (четири) дава највисока вредност на показателот.

Населените места кои имаат резултат од 0 до 2 се населени места со најниски вредности или услови за живеење на граѓаните во однос на густина и домување, патишта, еколошко санитарни услуги и објекти во населените места.

Табела 7 – Рангирање на населбите по приоритет од крајните резултати од табелата

Ред.бр	Населби	Краен резултат
1	Кривогаштани	15
2	Славеј	7
3	Врбјани	7
4	Крушеани	8
5	Обршани	12
6	Бела Црква	9
7	Пашино Рувци	8
8	Воѓани	7
9	Боротино	5
10	Кореница	0
11	Годивле	2
12	Подвис	1

Согласно крајните резултати добиени од СИПУ табелата е извршено рангирање на сите население места и дадени се оценки од 0 до 15, каде што оценката 0 значи најниска вредност на услуга односно недоволно или ниски услови за живеење на граѓаните, додека 15 значи највисока вредност на услуга, односно доволно или нормални услови за живеење на граѓаните во населените места.

Како најниско рангирани населени места согласно табелата СИПУ, се Кореница, Годивле, Подвис.. Ќе се обидеме накратко да дадеме образложение за секое најниско оценето населено место :

- Населеното место **Кореница** е риддско планинско село , се најдува на надморска висина од 572. Според пописот од 2002 година, во селото Кореница живеат 62 жители, сите Македонци. Жителите најчесто се занимаваат со земјоделие. Во Кореница постои објект на основно училиште, но сега е надвор од функција повеќе од 20 години и објектот не може да се користи. Децата од ова населено место наставата ја посетуваат во соседното населено место Годивле. Во Кореница постои стара водоводна мрежа додека канализациона мрежа не постои, како и објекти кои се потребни за нормално фунционирање. До населеното место Кореница нема асфалтирано пристапен пат. Нема асфалтирани улици во населеното место. По моментална проценка на бројот на жители во

населеното место има околу 50 жители од кое претежно се повозрасни и не се работо способни. Во населеното место Кореница не се собира смет од домаќинствата па така жителите поради тие причини незнаат што со ѓубрето кое произлегува од секојдневното функционирање бидејќи немаат ни депонија ни простор за одложување на истото па така при услови на ветер истото се разлетува низ нивите и населеното место што придонесува за загадување на тој дел од општината. Населението се занимава со тутунопроизводство кое е во опајѓање поради високото ниво на старост на населението, младите заминуваат без желба да останата тука поради лошите услови за живеење. Во селото постои објект на училишна зграда кое не е во функција во кое жителите чуваат и складираат земјоделски производи. Неколкуте ученици учат во иста училишна зграда во населеното место Годивле.

- Населеното место **Годивле** е ридско село со колку 160 жители кои според демографските карактеристики е Македонско население кое се занимава со земјоделство и сточарство. До населеното место се пристапува по патниот правец Р 2335 од кој по асфалтирано пристапен пат се стигнува до населенот место Годивле. Годивле има водоводна мрежа која со вода се снабдува преку изворот Студенчица која во летниот период доведува до ситуација да жителите немаат доволен притисок на вода и чести прекини во водоснабдувањето. Населеното место има електрична енергија, една главна асфалтирана улицасо насфалтирани патчиња и улични низ селото и неизградена канализациона мрежа. Во населеното место Годивле исто така нема мрежа на собирање на смет па така жителите се соочуваат со истиот проблем како и и жителите на Кореица со што и подневјето на населеното место Годивле има опасност од загадување поради непостоење на систем за управување со отпадот. Населението се занимава со земјоделие и со сточарство кое е во изумирање поради неисплатливост. Во населеното место речиси и да нема млади поради тешките услови за живеење.

- Населеното место **Подвис** е ридско- рамничарско село со колку 140 жители кои според демографските карактеристики е Македонско население кое се занимава со земјоделство и сточарство. До населеното место се пристапува по патниот правец Р 2335 од кој по асфалтирано пристапно патче се стигнува до населенот место Подвис. Подвис има водоводна мрежа која со вода се снабдува преку изворот Студенчица која во летниот период доведува до ситуација да жителите немаат доволен притисок на вода и чести прекини во водоснабдувањето. Населеното место има електрична енергија, неасфалтирани улици и неизградена канализациона мрежа. Во населеното место Подвис не постои простор за одложување на сметот ниту пак организиран систем на собирање на истото од страна на ЈП Пелагонија – Кривогаштани што е причина за создавање на неубава слика низ населеното

место бидејќи постојат повеќе диви локации каде луѓето го расфрлаат ѓубрето, блиску обработливите површини како и одводните канали.

- Населеното место **Боротино** е најоддалеченото село од центарот на општината Кривогаштани. Боротино има околу 250 жители кои според демографските карактеристики сите се Македонци. Жителите главно се занимаваат со земјоделска дејност како и во целата општина. Низ населеното место поминува патниот птавец Р2339 кој ја поврзува општина Кривогаштани со општина Прилеп. Останатите уличи и патчина низ населеното место не се асфалтирани. Водоводна мрежа постои меѓутоа мал дел на домаќинства се приклучени на истата. Населеното место има електрична енерги која на одредени места е со намалена јачина додека канализациона мрежа до сега не е изградена. И населеното место Боротино како и повеќето населени места во општината се соочува со проблемот со неорганизирано собирање на сметот што го загадува полето на кое жителите произведуваат земјоделски производи.

6. НЕДОСТАТОЦИ И ПОТРЕБИ

- Еколошки санитарни услуги (канализација, депонирање на цврст отпад). Поради законот за депонии и отпад што го има државата ние како и повеќето општини во државата се соочуваме со големи проблеми околу депонирањето на отпадот како и неговото одложување за што се потребни повеќе проекти се со цел подобрување на состојбите во овај дел.Функционалана канализациона мрежа има само во н.м Кривогаштани додека Славеј и Крушеани имаат до некоја фаза изградена главна канализациона мрежа, во Бела Црква во моментов се изведува мрежата додека останатите населени места немаат канализациона мрежа. Што се однесува до управувањето со отпадот општината се соочува со низа проблеми. За управувањето и собирањето на отпадот е задолжено Јавното претпријатие Пелагонија од Кривогаштани кое има организирана мрежа за собирање на сметот во населените места Кривогаштани, Крушеани, Славеј и Врбјани додека сите 8 останати населени места немаат услови за собирање на сметото поради недостаток на контејнери од кои камионот за собирање на смет го собира ѓубрето.

- Од табелата на СИПУ може да јасно да се види потребата од изградба , но и реконструкција на инфраструктура (локални патишта, улици, водоводни мрежи), во сите населени места. Посебно со изградба и реконструкција на локални патишта и внатрешни улици во сите населени места особено во помалите населени места.
- Во делот на суперструктурни објекти од табелата на СИПУ може да се види дека има потреба од изградба на повеќенаменски игралишта во поголемите населени места, поголема спортска сала, поддршка на разни манифестации и настани.

7. ПРОЕКТИ ЗА УРБАН РАЗВОЈ, СКОРЕШНИ И ИДНИ ПРОЕКТИ

Општина Кривогаштани е рурална општина и според својата територијалната распространетост и местоположбата на населените места е сложена општина од аспект на различни проблеми и потреби на граѓаните и населните места. Големо олеснување за општината беше Законот за легализација за бесправно изградени објекти, со кој се донесе финансиски приходи на општината, но со легализацијата се појави потреба за изградба на инфраструктура: сервисни улици, канализација,водовод и.т.н. Поради тоа неоходно беше носење на детални урбанистички планови за повеќето населени места со цел обезбедување на средства во општината од комуналии. Се ова придонесува да се забрза развојот на општината и да се обезбедат сите потреби на граѓаните.

Општина Кривогаштани во последните четири - пет години како што може да се види од табелата подолу има реализирано повеќе проекти во сите населени места во областа на инфраструктурата, комуналните дејности.

Имплементирани инфраструктурни проекти во периодот 2000-2018 година

#	Име на проектот	Извори на финансирање	година	буџет (денари)
1	Реконструкција и адаптација на општинската зграда, изградба на нов зелен пазар во Кривогаштани и ставање LED светла во населбите на Општината	Светска банка –ипа фондови	2017	15,671,000
2	Изградба на канализациона мрежа во Крушеани	EIB, MTC	2016	9,154,000
3	Изградба на локални патишта во Кривогаштани, Обршани и Бела Црква	Светска банка – кредит	2016	10,334,000

4	Изградба на локален пат Кореница - Годивле	ЕБРД	2015	4,800,000
5	Изградба на лифт за инвалидни лица во основното училиште Јонче Смугрески против Обршани	УСАИД	2014	1,230,000
6	Изградба на фази на енергетска ефикасност и инсталација на систем за централно греење во основното училиште Манчу Матак во Кривогаштани	УСАИД	2014	5,500,000
7	Реконструкција на општинско училиште во с. Славеј	Philip Morris и Sokotab	2014	876,601
8	Изградба на библиотека во основното училиште Манчу Матак во Кривогаштани	Алијанса уан	2014	250,000
9	Набавка на опрема за градина во градинка	NGO - USA	2014	300,000
10	Изградба на локален пат П. Рувци - Манастир Св.Горги	Светска банка	2013	6,150,000
11	Продолжување на канализациониот систем Кривогаштани	EIB	2013	4,571,700
12	Реконструкција на кров и прозорци на општинската зграда Кривогаштани	УСАИД	2013	1,200,000
13	Изградба на локален пат Кореница - Годивје и Обршани - П. Рувци	EBOR	2012	6,600,000
14	Изградба на улица околу сточниот пазар и стадионот	УСАИД	2009	2,750,000
15	Изградба на пречистителна станица за отпадни води	Република Аустрија	2006	79,950,000
16	Програма за поддршка на мали претпријатија	УСАИД	2005	308,000
17	Реконструкција на салата на општината	PRO – СВЕТСКА БАНКА	2005	1,250,000
18	Набавка на опрема за ЈП Пелагонија	УСАИД - CSHI	2005	495,000
19	Програма за поддршка на мали претпријатија МСП 1	УНДП	2004	275,000
20	Програма за поддршка на мали претпријатија МСП 2	УСАИД	2004	594,000
21	Изградба на локален пат П. Рувци - Чепигово	CARDS	2004	12,300,000
22	Програма за вработување ПЕГ	УСАИД	2002	110,000
23	Програма за животна средина	УСАИД	2002	302,500
24	Изградба на водоснабдителен систем Кривогаштани	Република Аустрија	2002	40,897,500
25	Изградба на водоснабдителен систем Кривогаштани	Република Аустрија	2000	49,200,000
			Total	**255,069,301**

Извор: Општина Кривогаштани

8. ПРЕДЛОЖЕНИ ПРОЕКТИ, ИЗБОР, КОНСУЛТАЦИИ

Преглед на процесот на консултации

Општина Кривогаштани со алатката за урбаната ревизија ќе се здобие со податоци за целата територија на општината и состојбите кои се случуваат на терен. Ќе се направи проценка за приоритети на делување на целата територија и начин за нивно подобрување со помош на финансиската слика која ни ја дава МФСА алатката. МФСА алатката ќе ни обезбеди информации за нашите финансиски и фискални капацитети, како и за нашиот капацитет за кредитна способност за финансирање на капитални инвестиции согласно нашите приоритети.

За сето тоа да биде функционално потребно е двете алатки Урбанистичката ревизија и МФСА да се правилно интегрирани а се со цел да се обезбеди одржлив развој на општината.

При утврдувањето на приоритетите во предвид беа земени критериуми како што се, да одговори на потребите кои произлегоа од урбаната анализа.

Во табелата подолу е прикажана Генеричката рамка која покажува колку средства има општина Кривогаштани во буџетот од тековните приходи по години:

Генеричка рамка

Municipality of Krivogashtani	2015	2016	2017	2018
71 TAX REVENUES	8,597,125	7,241,853	6,753,939	7,530,972
72 NON-TAX REVENUES	1,301,494	1,360,935	1,327,009	1,329,813
TOTAL OWN SOURCE REVENUE (Tax + Non-Tax)	**9,898,619**	**8,602,788**	**8,080,948**	8,860,785
74 TRANSFERS AND DONATIONS	11,422,938	32,513,920	31,205,186	25,047,348
TOTAL OPERATING REVENUE	**21,321,557**	**41,116,708**	**39,286,134**	33,908,133
40 SALARIES AND ALLOWANCES	9,824,684	9,670,545	9,072,386	9,522,538
42 GOODS AND SERVICES	15,409,352	8,873,179	7,539,291	10,607,274
46 SUBSIDIES AND TRANSFERS	463,826	488,224	827,970	593,340
47 SOCIAL ALLOWANCES	329,000	208,000	84,000	207,000
TOTAL OPERATING EXPENDITURE	**26,026,862**	**19,239,948**	**17,523,647**	20,930,152
OPERATING SURPLUS/DEFICIT	**-4,705,305**	**21,876,760**	**21,762,487**	12,977,981

NET OPERATING SURPLUS/DEFICIT	**-4,705,305**	**21,876,760**	**21,762,487**	12,977,981
73 CAPITAL REVENUES	13,239,201	2,253,444	2,120,317	5,870,987
48 CAPITAL EXPENDITURES	7,313,561	22,147,754	22,854,179	17,438,498
NET CAPITAL SURPLUS/DEFICIT (capital revenue - capital expenditure)	**5,925,640**	**-19,894,310**	**-20,733,862**	-11,567,511
74 TRANSFERS AND DONATIONS (revenue)	**11,422,938**	**32,513,920**	**31,205,186**	25,047,348
46 SUBSIDIES AND TRANSFERS (expenditure)	**463,826**	**488,224**	**827,970**	593,340
NET CAPITAL TRANSFERS AND DONATIONS (74 - 46)	**10,959,112**	**32,025,696**	**30,377,216**	24,454,008
NET SURPLUS/DEFICIT (net operating suplus + net capital surplus + net capital transfers and donations)	**12,179,447**	**34,008,146**	**31,405,841**	25,864,478

Критериуми за квалификување и за приоритет на проектите

Во табелата што следува се прикажани приоритетни барања од различен карактер, кои произлегоа од состаноците со месното население од секоја месна заедница поединечно. Врз основа на нив, во табела ППИ е извршено и нивно приоритеризирање. Аз целите на Урбана ревизија ги посетивме сите населени места во периодот ноември 2019 година. На располагање се записниците од посетите. Од населението ги добивме следните информации за потреби за јавни услуги кои се сумирани во наредната табела.

Табела со барања според рангирање на населбите по приоритет

Р.бр	Месна заедница	Барање
1.	Кривогаштани	Реконструкција на улици, изградба на тротоари, оградување на фудбалскиот терен
2.	Славеј	Изградба на улици, приклучоци за фекална канализација
3.	Врбјани	Изградба и реконструкција на локален пат, посипување и санација на полските патишта, фекална канализација, реновирање на спортски терн,
4.	Крушеани	Изградба на локални улици и ставање во функција на фекална каналзација

		како и санација на фудбалски терен
5.	Обршани	Изградба на локалн улици и фекална航 каналзација, санација на спотрски терен, изградба на објект за месна заедница
6.	Бела Црква	Изградба на локални улици и фекална каналзација,изградба на здравствена установа, изградба на мост на Црна река
7.	Пашино Рувци	Изградба на улици и водовод и канализациона мрежа, изградба на објект за месна заедница, изградба на спотртски терени
8.	Воѓани	Изградба и реконструкција на локален пат и улици, водоводна и фекална канализација, оградување на фудбалски терен, изградба на забавен парк за најмладите
9.	Боротино	Изградба на локалн улици и фекална каналзација, изградба на објект за месна заедница
10.	Кореница	Изградба и реконструкција на локален пат и улици и фекална канализација
11.	Годивле	Изградба и реконструкција на локален пат и улици и фекална канализација
12.	Подвис	Изградба и реконструкција на локален пат и улици и фекална канализација и санација на локалните мостови

9. ППИ: АЛОКАЦИЈА И РАСПОРЕД НА ИНВЕСТИЦИИ

Во прилог планот на програмата за развој на општина Кривогаштани за периодот од 2020 до 2022

Цел на планот на програми за развој : решавање на проблемот со водоснабдување во населените места во кои не е решен и обезбедување на чиста и здрава вода за пиење за сите граѓани на општина Кривогаштани како и решавање на проблемот со одведување и третманот на отпадните води и обезбедување на техничка документација и студии за решавање на проблемот. Исто така со планот на програми за развој опфаќа развојни програми со кои се предвидува изградба на општински патишта и улици на територијата на општина Кривогаштани, уредување на градежносто земјиште со изградба на објекти од јавен карактер, изработка на планска документација со што ќе се подобри квалитетот на живеење во населените места, подобрување на условите во сточниот и зеленитот пазар, обезбедување на простор за паркирање, уредување на речни корита.

- ### Развојна програма за водоснабдување

Проект 1: Изработка на техничка документација и изградба на експлоатационен бунар во бунарско поле с. Славеј

Проект 2: Изградба на ревизиони шахти на дистрибутивна мрежа с. Пашино Рувци.

Проект 3: Изградба на доводен цевовод од приклучна шахта на регионалниот водовод Студенчица кај с.Бело Поле до бунарско поле с. Славеј

- ### Развојна програма за одведување и третман на отпадни води

Проект 1: Изработка на техничка документација за изградба на канализациона мрежа во с. Пашино Рувци со решение за третманот на отпадните води

Проект 2: Изградба на канализациона мрежа во с. Бела Црква и Вoѓани(прва фаза)

Проект 3 : Изработка на техничка документација за поставување на сончев колектор за производство на електрична енергија за потребите на пречистителна станица за отпадни во Кривогаштани.
Проект 4 : Изработка на техничка документација за изградба на канализациона мрежа во с. Боротино со решение за третманот на отпадните води

Проект 5: Изработка на техничка документација за изградба на канализациона мрежа во с. Подвис со решение за третманот на отпадните води

Проект 6: Изградба на канализациона мрежа во с. Оброшани

Проект 7: Изградба на канализациона мрежа во с. Славеј -Фаза 2

- ## Развојна програма за изградба на локални патишта и улици во населените места во општина Кривогаштани

Проект 1: Изработка на техничка документација за изградба на улица во населено место: Годивле, Воѓани, Подвис, Славеј, Кореница, Пашино Рувци и Кривогаштани

Проект 2: Изработка на техничка документација за реконструкција на локален пат Годивле-регионален пат Р2335

Проект 3: Изработка на техничка документација за изградба на локален пат с. Славеј-с. Боротино

Проект4: Изградба на улици во: Крушеани, Боротино,Подвис,Воѓани, Кривогаштани, Обршани и Славеј

Проект 5:Изградба на мост на Река Црна во с. Бела Црква

Проект 6: Изградба на локален пат *Пашино Рувци-Р2339-фаза3*

Проект 7: Изработка на техничка документација за изградба на улици во с. Бела Црква, Боротино, Славеј, Кривогаштани, Крушеани

Проект 8: Изградба на улица во населените места: Бела Црква, Годивле, Подвис, Обршани, Славеј и Кривогаштани

Проект 9:Изградба на улици во населените места: Кривогаштани, Воѓани, Подвис и Славеј, Пашино Рувци

Проект 10: Изградба на локален пат *Славеј-Боротино (прва фаза)*

- ## Развојна програма за изградба на јавен простор за паркирање

Проект 1: Изработка на техничка документација за изградба на јавен паркинг простор до фудбалско игралиште во с. Обршани

Проект 2: Изработка на техничка документација за изградба на јавен паркинг простор до фудбалско игралиште во с. Воѓани

Проект 3: Изградба на јавен паркинг простор до фудбалско игралиште во с. Обршани-1фаза

Проект 4: Изградба на јавен паркинг простор до фудбалско игралиште во с. Воѓани

- ## Развојна програма за изградба на речни корита во урбанизиран простор

Проект 1: Изработка на техничка документација и регулација на речното корито во Кривогаштани - *фаза 2.*

Проект 2: Регулација на речното корито во Боротино – *фаза1.*

- ## Развојна програма за изработка на урбанистичка документација

Проект 1: Изработка на ЛУПД во населено место за изградба на бунар во бунарско поле с. Славеј

Проект 2: Изработка на урбанистички планови за вон село за нас.место со површина од 20 хектари.

Проект 3: Изработка на урбанистички план за село за нас.место Кривогаштани за блокови за кои не се разработени.

- ## Развојна програма за уредување на градежно земјиште

Проект1: Изработка на техничка документација и уредување на централното подрачје во с. Крушеани

Проект 2: Реконструкција на игралиште с. С. Бела Црква

Проект 3: Изработка на техничка документација за изградба на тротоар на ул„Браќа Моцаноски„ во Кривогаштани- *1фаза-200м*

Проект 4: Изградба на тротоар на ул„Филип Втори„ во Кривогаштани- *3фаза-200м*

Проект 5: Изградба на тротоар на ул„Браќа Моцаноски„ во Кривогаштани- *1фаза-200м*

Проект 6: Изработка на техничка документација и Уредување на централното подрачје во Обршани

Проект 7: Изработка на техничка документација и Уредување на централното подрачје во с.Воѓани

Проект 8: Изработка на техничка документација и Уредување на централнот подрачје во с.Пашино Рувци

Проект 9: Изработка на техничка документација и Уредување на централнот подрачје во с.Бела Црква

Проект 10: Изградба на тротоар на ул„Македонски просветители„ во Кривогаштани- *4фаза-200м*

➢ Развојна програма за изградба на останати објекти од јавен карактер

Проект1: Доградба и реконструкција на училишната зграда во с.Врбјани

Проект 2:Внатрешно уредување на општинска конгресна сала во Кривогаштани-1фаза

Проект 3: Доградба на младински дом во с. Пашино Рувци

Проект 4: Изградба на ПП зграда во Кривогаштани- фаза 1

Проект 5: Реконструкција на фудбалско игралиште Кривогаштани

Проект 6: Изградба на повеќенаменско спортско игралиште во Обршани

➢ Развојна програма за енергетска ефикасност

Проект 1: Промена на покривна конструкција и изградба на ЕЕ фасада на училишна зграда во с. Бела Црква

Проект 2: Инсталација на инвертер клими во општинската зграда

Проект3 : Изработка на техничка документација за поставување на сончев колектор за производство на електрична енергија за потребите на пумпна станица во бунарско поле с. Славеј.

Проект 4: Промена на покривна конструкција и изградба на ЕЕ фасада на училишна зграда во с. Крушеани

Проект 5: Изградба на ЕЕ фасада на на улична зграда во с. Боротино

- ## Развојна програма за туризам

Проект 1: Санација на пристапен пат до локалитет „Врбјанска Чука„

Проект 2: Санација на пристапен пат до Манастир „Успение на Пресвета Богородица„с. Обршани

Проект 3 : Реконструкција на стара училишна зграда во Кривогаштани и пренамена во етно музеј

Проект 4:Санација на пристапен пат до локалитет „Петочница„Кривоигаштани

- ## Развојна програма за управување со отпад

Во периодот од 2020 до 2022 година, Општина Кривогаштани ќе продолжи со активностите за изградба на инсталација за интегрирано регионално управување на отпад за општините од Пелагонискиот регион согласно планската документација за регионално управување со отпад и согласно општинскиот план за управувње со отпад и Националион план за управување со отпадот.